

Exam. Code : 214901

Subject Code : 5038

M.A. Music (Vocal) 1st Semester

THEORETICAL SURVEY OF INDIAN MUSIC

Paper-I

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :—Attempt **five** questions in all, selecting at least **one** question from each Section. **Fifth** question may be attempted from any Section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Do you find any relation between the Classical music and Folk music ? Write with examples. 20
2. Write short notes on the following musical terms :
  - (1) Avirbhav
  - (2) Khatka
  - (3) Alap
  - (4) Alaptava. 20

SECTION—B

3. What is the importance of Swar Samvad in music ? 20
4. Give a detailed comparative study of Uttari and Dakshini systems of music. 20

SECTION—C

5. Write an essay on interrelationship between Vocal and Instrumental music. 20
6. Write in detail about the Moorchhana system. 20

SECTION—D

7. Give your own views on the interrelation of music with Drama Theatre. 20
8. What is Gamak ? Write about the varieties of Gamaks. 20

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਭ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 20
2. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਗੀਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (1) ਅਵਿਰਭਾਵ
- (2) ਖਟਕਾ
- (3) ਅਲਾਪ
- (4) ਅਲਪਤਵ। 20

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸਵਰ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? 20
4. ਉਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। 20

ਭਾਗ—ੳ

5. ਗਾਇਨ ਅਤੇ ਵਾਦਨ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 20
6. ਮੂਰਛਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 20

ਭਾਗ—ਸ

7. ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਡਰਾਮਾ ਥਿਏਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਪਰ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉ। 20
8. ਗਮਕ ਕੀ ਹੈ ? ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਗਮਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 20

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਪਾੰਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ। ਪਾੰਚਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਸੇ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੋ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਞਾਸ਼ਤ੍ਰੀਯ ਸੰਗੀਤ ਤਯਾ ਲੋਕਸੰਗੀਤ ਮੇਂ ਕਯਾ ਕੋਓਂ ਸੰਬੰਧ ਨਯਰ ਆਤਾ ਹੈ ? ਤਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋਂ। 20
2. ਨੀਚੇ ਡਿਏ ਗਏ ਸੰਗੀਤਜ਼ ਪਦੋਂ ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਮੇਂ ਲਿਖੋਂ :
- (1) ਅਰਿੰਭਾਕ
- (2) ਖਟਕਾ
- (3) ਆਲਾਪ
- (4) ਅਲਪਤਕ। 20

ਭਾਗ—ਕ

3. ਸੰਗੀਤ ਮੇਂ ਸਵਰ ਸੰਵਾਦ ਕਾ ਕਯਾ ਸਹਤਕ ਹੈ ? 20
4. ਤਤੁਰੀ ਤਯਾ ਡਕਿਸ਼ਣੀ ਸੰਗੀਤ ਪਛਤਿਯੋਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰੋਂ। 20

भाग-ग

5. गायन तथा वादन संगीत के आपसी संबंध पर एक लेख लिखें। 20
6. मुच्छना प्रणाली के बारे में विस्तार सहित लिखें। 20

भाग-घ

7. नाटक थियेटर के साथ संगीत के परंपर संबंध पर अपने विचार व्यक्त करें। 20
8. गमक क्या है ? गमक के भिन्न-भिन्न प्रकारों के बारे में लिखें। 20